

יום חמישי, י"ח באלול התשפ"ה
11 בספטמבר 2025

נאומו של קצין חיל רגלים וצנחנים ראשי היוצא, תת-אלוף ערן אוליאל

קאניגהם, משפחות שכולות שכל כך יקרות לליבי ומלוות אותי כבר שנים רבות, אורה מינץ, עליזה ושמעון כהן, אילנית, מוטי ומיתר מור יוסף, מזל ומשה טלבי, ויקטור ואלנה ברודסקי – אתן חלק ממני גם למשך החיים. זה לא מסתיים היום. מפקדים, חברים, משפחת כהן ומשפחתי שלי, מכובדיי כולם.

אני עומד כאן היום בתחושת שליחות, בתחושת הכרת תודה גדולה ובעיקר בתחושת מחויבות עמוקה והתרגשות. הרי איך מסכמים חיים שלמים שנשזרו במרחבים אינסופיים של שדות אימונים, חדרי פיקוד ומרחבי לחימה, ובעיקר – איך מסכמים אינספור רגעים עם לוחמים, מפקדים ופקודים שהפכו למשפחה של ממש.

לפני כשנתיים נכנסתי לתפקיד קחצ"ר כשמולי עמדו משימות כבדות משקל: הכנסת הכוחות ותמיכה בהם בלחימה מתמשכת שטרם הסתיימה, הצורך לעצב מחדש את פניו של חיל הרגלים, האחריות לבניין כוח ארוך טווח, ובעיקר – הדאגה האמיתית ללוחמים, למפקדים, למשפחות, ולכל אותן יחידות רבות שכתבו וכותבות מדי יום את המורשת של חיל הרגלים.

השנתיים האחרונות היו רצופות באתגרים. הן נצרבו בזיכרון האישי והלאומי שלנו כתקופה של לחימה קשה, מורכבת ומרובת אתגרים. המלחמה הביאה איתה כאב, אובדן אישי ולאומי, אבל היא גם גילתה לכולנו את כוחה של רוח הלחימה, של החוסן ושל הערבות ההדדית. לוחמי החי"ר בסדיר ובמילואים השתתפו בלחימה בכל הגזרות, מתעקשים לעמוד בקו הראשון עם מחויבות שאין לה תנאי למדינת ישראל. במהלך תקופה זו איבדנו מפקדים ולוחמים יקרים, ורבים מהלוחמים נפצעו בגוף ובנפש. הכאב הזה הולך איתי בכל יום והוא לא ייעלם עם סיום התפקיד. לצד הכאב ישנה גם גאווה גדולה. גאווה בלוחמים ובמפקדים שידעו להרים את הראש, להגיע מביתם בשבעה באוקטובר, להילחם ולהציל חיים, להמשיך קדימה ולעמוד במשימה.

לאורך התפקיד שוחחתי עם מפקדים ולוחמים רבים בתוך הלחימה בעזה ובלבנון. דיברנו רבות על המקצוע, אבל בעיקר דיברנו על המשמעות – על ה"למה" שהם שם. לשמחתי גיליתי דור של גיבורים שידעו תמיד להסביר לי למה, ולצה"ל זה תורם להיות השליחים המגינים על ארץ ישראל. דור של גיבורים שסמכו עליי ועל כל מפקדת חיל הרגלים שכשהם נלחמים בחזית – אנחנו לומדים, מפקים לקחים ומובילים עבודות מטה רלוונטיות שישפיעו על יחידות החיל שנים רבות קדימה. עסקנו בכתיבת תפיסות חדשות, בפיתוח ורכש אמל"ח ייעודי וקטלני יותר ובהעמקת השותפות עם כל חיילות היבשה. ברור לי שחיל הרגלים לא יכול להישאר במקום לאור המציאות המשתנה בקצב כה מהיר. נדרשנו להשתנות יחד איתה – לעדכן את ההכשרות, להטמיע טכנולוגיות ובעיקר לאפשר את המעטפת הטובה ביותר כדי שהכוחות יוכלו להילחם ולנצח.

מעל כל זה, עמדו תמיד לנגד עיניי המפקדים. חיל הרגלים תלוי במפקדים שבחזית – מפקדי הכיתות, המחלקות, הפלוגות, הגדודים והחטיבות. מפקדים רבים נפגעו בלחימה כשהובילו מלפנים וצעקו "אחרי!". התפקיד שלי ושל ענף הסגל היה מאתגר מאוד – לפתח דור חדש שיחליף את אלו שנפגעו, ובמקביל לתת לנפגעים את המענה הטוב ביותר כדי שיוכלו להחלים ולחזור ללחימה. פעלנו להרחבת כלל ההכשרות הפיקודיות ובנינו מנגנונים שיבטיחו רציפות פיקודית גם בעת משבר. אני יודע וגאה לומר שגם כיום יש לנו גרעין פיקודי נחוש וערכי – מפקדים שלא יודעים רק להוביל בקרב, אלא גם יודעים לחבק לוחם שנשבר ולשמור על רוח היחידה גם ברגעים הקשים ביותר.

לאורך כל התקופה לא ויתרנו על האחריות ללוחם ולמשפחתו. ענף הנפגעים ואני פעלנו במאמץ מרוכז למתן מענה לפצועים ברפואה, בשיקום ובשילוב החזרה לשירות או במעבר לחיים האזרחיים. תמכנו ועמדנו לצד המשפחות השכולות בכל עת, וקיבלנו מהן בקביעות את החידוד לגודל האחריות המונח על כתפינו – להמשיך ולשאת את הנופלים בליבנו לעד.

ניצלנו כל הזדמנות ואירוע מבצעי ללמידה והשתדלנו שהלקחים לא יישארו על המדף אלא יגיעו לשטח במהירות. בכל ביקור בשטח ראיתי כיצד לוחמים ומפקדים משתמשים בתובנות כדי לשנות תרגולות, לשפר את האמל"ח ואת אופן השימוש בו, ובעיקר להבטיח שבמפגש הבא עם האויב נבוא חזקים ומוגנים יותר. מכל זה ניתן להבין שכל מה שקרה בחיל הרגלים בשלוש השנים האחרונות לא קרה בזכותי בלבד. אנשים רבים עבדו קשה כדי שנגיע להישגים הרבים ולמענה הרלוונטי ליחידות החיל. הערכתי הרבה לכל פקודי, בהובלת ראש תחצ"ן והרע"נים – הייתם לי שותפים אמיתיים בדרך. תודה.

זכיתי בתקופה זו לפקד גם על שלוש יחידות ייחודיות בצה"ל, חטיבת המרום – על שבע יחידותיה שפועלות בחזית הלחימה, מסייעות לכוחות הלוחמים ומפתחות ידע ומענים מבצעיים ייחודיים. חטיבת החשמונאים – חטיבת החרדים הראשונה בצה"ל שמגלמת בחובה שילוב מרגש של אמונה, ערכים ורצון לקירוב הלבבות בתוך ישראל. מרכז ההכשרות – שמביא מדי יום את הערכים של המקצועות והחריצות האינסופית כדי להשפיע על ההכשרות של כל חיילי צה"ל. מהזכות הפיקודית הזו למדתי שחיל הרגלים הוא לא רק חיל, אלא פסיפס אנושי רחב שמחבר זהויות שונות תחת דגל אחד.

אז כשאני מסכם את השנתיים הללו, אני מביט אחורה בענווה ובגאווה. ענווה – כי ידעתי בכל רגע שמדובר בשליחות גדולה ממני, שאין אדם מסוגל לשאת אותה לבדו. גאווה – משום שאני רואה את הדרך שעשינו יחד: המפקדה, המפקדים, הלוחמים והשותפים מהחילות הנוספים ביבשה ובצה"ל.

אני רוצה להודות למפקד הזרוע ולקודמו, תמיר ונדב, על האמון ועל מתן האפשרות להוביל ולעשות למען צה"ל, חיל הרגלים ועם ישראל. לחברי מפקדי החילות – תודה על היותכם שותפים אמיתיים לבניין הכוח ביבשה ובעיקר על היותכם שותפים אמיתיים שתמכו וסייעו בכל שנדרש. לשותפיי במפקדת זרוע היבשה – בחטיבת התכנון וכוח האדם, הרמ"חים, הרע"נים והרמ"דים – הוכחתם שיש עם מי לעבוד ולקדם כל נושא. ובעיקר הוכחתם שכשכולנו מבינים את המשימה באמת – השמים הם הגבול. אני רוצה להודות לכל פקודי: ראשי תחצ"ן, הרע"נים, הרמ"דים, המח"טים ומפקדי היחידות – על השותפות, הלויאליות, האמון, האתגר המקצועי והאינטלקטואלי, וגם על כך שגם ברגעים קשים ידענו לשלב כוחות, לחשוב יחד ולתת מענה רלוונטי, ובעיקר – להישאר בני אדם.

עומר, אנחנו מכירים עשרים וארבע שנים אחורה, עת היית פקוד שלי כמ"מ במסייעת, כשעוד התעקשתי שתצא לקורס קצינים. אני שמח מאוד שהתעקשתי, כי תראה עד לאן גדלת והתפתחת. בשנתיים האחרונות הובלת את חטיבת הקומנדו בחזית הלחימה, בכל הגזרות האפשריות, ועמדת בכל האתגרים המבצעיים והמקצועיים האפשריים. המעבר מתפקיד פיקוד על לוחמים בשטח לתפקיד מטה הוא מעבר מורכב. כבר סיכמנו שתצטרך להתרגל לסרגל מאמצים של ישיבה ממושכת במשרד, אבל אין לי ספק שעם הניסיון הפיקודי רב השנים, ועם היכולות המקצועיות והמנהיגותיות הגבוהות שלך – אתה תדע לקחת את התפקיד, לממש את התהליכים הרבים שעוד צריכים להסתיים, ותביא בשורות רבות לבניין הכוח של היבשה שנים קדימה. זכור תמיד שהעמידה במשימה היא הדבר החשוב ביותר, אבל כדי להצליח – אתה חייב את האנשים איתך. תשקיע בהם, תפתח אותם ותן בהם את הרוח שנדרשת כדי שיוכלו יחד איתך להוביל לניצחון שמדינת ישראל כל כך זקוקה לו. אני בטוח שתצליח!

מכובדיי, הנאום הזה הוא לא רק לסיום התפקיד. הוא גם סיום פרק חיים של שלושים שנות שירות בצה"ל – שלושה עשורים שבהם זכיתי לשרת בשטח ובמטה, לצד לוחמים ומפקדים מהמשובחים שיש לעם ישראל להציע. למדתי מכולם מהי צניעות ואחריות, וחלקם הפכו לשותפים לדרך, לאחים לנשק. למדתי שמנהיגות היא לא רק סמכות, אלא קודם הקשבה; שהיא לא רק קבלת החלטות גדולות בשעת משבר, אלא גם תשומת לב לרגעים הקטנים ביותר. אלו היו שנים של אתגרים עצומים, של רגעים בלתי נשכחים, של הצלחות ושל כאב – אבל בעיקר שנים של שליחות מתמשכת למען ביטחון מדינת ישראל ועתיד ילדינו. כשאני מביט קדימה, אל מחוץ למדים, אני יודע שהשליחות הזו לא נגמרה – אלא רק משנה צורה. צה"ל היה ותמיד יהיה עבורי בית ומשפחה, אבל האחריות לביטחון ישראל ועתידה אינה רק של מי שלובש מדים – היא של כולנו. התקופה האחרונה הוכיחה לנו עד כמה עדינה המציאות שלנו, וכמה גדולה האחריות והמחויבות שלנו להבטיח עתיד טוב יותר. אנחנו חיים במדינה שהיא פלא, ולצד השכול והכאב יש לנו אחריות אדירה לשמור על התקווה, על האחדות ועל היכולת לחלום ולשפר את המציאות במו ידינו.

בכל שלושת העשורים ליוו אותי חברים רבים, שהיו לי למשענת ולמקור כוח, ודחפו אותי לקום בכל בוקר ולעשות. אין לי ספק שזכיתי – ועכשיו זה הזמן שלי גם קצת להשקיע בהם את הזמן.

משפחתי הקרובה – הורים, חמי וחמותי, האחים והדודים שלי – הייתם עבורי עוגן קבוע ואיתן, ונתתם לי את הרוח והיכולת לממש ולהגשים את כל שאיפותיי כשאתם תומכים מאחור ומסייעים למערכת כולה להתקיים.

ילדיי, שבכל יום שעובר אני רואה איזה אנשים מדהימים הפכתם להיות – עצמאים, חזקים, עם חוכמת חיים ובעיקר עם טוב לב וערכים של נתינה לאחר, רגישות לזולת ואהבת המדינה. ההקרבה שלכם והעמידה לצידי גם כשהבית שילם את המחיר של השעות הארוכות, הלילות וסופי השבוע הרבים מחוץ לבית, ועם העומס הנפשי והמבצעי – לעולם לא היו מובנים מאליהם. בתי משרתת כיום כקצינת משאבי אנוש של גדוד המלא"ר בשיזפון, מטפלת ומפתחת לוחמים ומפקדים. בני יתגייס בקרוב לצה"ל, ובני הצעיר ימשיך בדרכו עד שיגיע גם תורו להתגייס לצה"ל. אני אוהב אתכם וגאה בכם מאוד.

ואשתי – שבמשך כל השנים היית לי לעוגן ונשאת בעומס, בויתורים ובחיים שלמים שנשלטו על-ידי לוח-זמנים שלא תמיד היה אפשר להסביר. תמיד דחפת אותי לעשות ולהגשים את רצונותיי, ותמיד דאגת שאהיה מחובר למה שקורה בבית ועם הילדים. אני מתרגש לקראת המשך החיים ובטוח שהשינוי הקרוב יוביל רק לדברים טובים. אוהב אותך.

מכובדיי, דוד בן גוריון כתב שאין ערך עליון יותר מקיומה של מדינת ישראל וביטחונה. עלינו להיות מוכנים תמיד, בגוף ובנפש, להגן על חירותנו. אני מסיים את דרכי בצה"ל, אך מביט באופטימיות אל העתיד. אני מאמין שלמרות הקשיים, יש למדינת ישראל ימים טובים לפנייה. ולמה אני חושב כך? כי כל עוד יש לנו לוחמים ומפקדים עם אומץ, יושרה ואמונה בצדקת הדרך – כמו המאו"גים, המח"טים והמג"דים שלנו – שום אויב לא יוכל לנו. הם המנהיגים האמיתיים של העת הזו, ואני בטוח שהם יהיו גם המנהיגים הבאים של מדינת ישראל.

אני מודה על הזכות שהייתה לי להיות חלק ממה שהיה גדול ממני. כולי תקווה שהלחימה תסתיים בניצחון, שנצליח להחזיר את כל החטופים חזרה לביתם ולקבורה הולמת בישראל, שנדע לתמוך ולחזק את כל הפצועים ושיחלימו בגוף ובנפש, ושנמשיך תמיד לאמץ אל ליבנו את המשפחות השכולות – ולשאוב מהן כוח. תודה לכל מי שהגיע, ושיהיה המון בהצלחה בהמשך!